

## Starožitník/starožitnice (kód: 66-022-M)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo průmyslu a obchodu  
**Skupina oborů:** Obchod (kód: 66)  
**Týká se povolání:** Starožitník  
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 4

### Odborná způsobilost

| Název                                                                                                                                | Úroveň |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Komunikace se zákazníkem s využitím odborných znalostí z dějin umění a užitého umění                                                 | 4      |
| Předvedení starožitného zboží před zákazníkem, určení doby vzniku, materiálového a technologického zpracování, užití                 | 4      |
| Vedení obchodní a prodejní dokumentace                                                                                               | 4      |
| Přijímání hotovostních a bezhotovostních plateb a obsluha pokladny                                                                   | 3      |
| Ošetřování a uložení zboží z hlediska různého starožitného sortimentu                                                                | 3      |
| Využívání výpočetní techniky a internetu k prodeji v kamenných obchodech a e-shopech                                                 | 3      |
| Balení a expedice zboží s ohledem na jedinečnost sortimentu v provozovně starožitnictví                                              | 3      |
| Aranžování zboží na prodejně, prodejních výstavách, veletrzích a aukcích                                                             | 3      |
| Komunikace s úřady, práce s legislativou a obecně platnými předpisy, uplatňování pravidel vývozu a dovozu zboží v rámci EU a mimo ni | 4      |
| Výběr předmětů k opravám a restaurování                                                                                              | 4      |
| Kvalitativní a kvantitativní posuzování zboží při výkupu                                                                             | 4      |
| Výkup starožitností, orientace v komisním a aukčním prodeji                                                                          | 4      |

### Platnost standardu

Standard je platný od: 01.03.2023

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Komunikace se zákazníkem s využitím odborných znalostí z dějin umění a užitého umění

| Kritéria hodnocení                                                    | Způsoby ověření      |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Předvést modelový prodejní rozhovor na určené téma v českém jazyce | Praktické předvedení |

Je třeba splnit toto kritérium.

### Předvedení starožitného zboží před zákazníkem, určení doby vzniku, materiálového a technologického zpracování, užití

| Kritéria hodnocení                                                                                                                               | Způsoby ověření         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| a) Popsat předložený starožitný předmět z hlediska uměleckého zpracování, doby vzniku, postupu výroby a použitých materiálů                      | Ústní ověření           |
| b) Předvést modelovou situaci seznámení zákazníka s funkcí předloženého starožitného předmětu s ohledem na jeho jedinečnost a způsoby jeho užití | Praktické předvedení    |
| c) Zpracovat a obhájit písemnou práci na dané téma                                                                                               | Písemné a ústní ověření |

Je třeba splnit všechna kritéria.

### Vedení obchodní a prodejní dokumentace

| Kritéria hodnocení                                                                   | Způsoby ověření      |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Uvést a vysvětlit druhy evidence zboží                                            | Ústní ověření        |
| b) Rozlišit a popsat předloženou dokumentaci hotovostního a bezhotovostního prodeje  | Praktické předvedení |
| c) Rozlišit a určit druhy předložených certifikátů pravosti, vysvětlit jejich význam | Praktické předvedení |
| d) Uvést druhy obchodní dokumentace, vysvětlit jejich význam                         | Ústní ověření        |

Je třeba splnit všechna kritéria.

### Přijímání hotovostních a bezhotovostních plateb a obsluha pokladny

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                                                                      | Způsoby ověření                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Popsat a předvést modelovou situaci jednotlivých fází hotovostní platby (práce s pokladnou, ověřit platnost bankovek a znalost ochranných prvků, přepočet kurzu při platbě cizí měnou, vystavení pokladního dokladu) | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Popsat a předvést modelovou situaci jednotlivých fází bezhotovostní platby (manipulace a identifikace platební karty, evidence dokladů o bezhotovostních platbách, vystavení pokladního dokladu)                     | Praktické předvedení a ústní ověření |

Je třeba splnit obě kritéria.

### Ošetřování a uložení zboží z hlediska různého starožitného sortimentu

| Kritéria hodnocení                                                                                                       | Způsoby ověření                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Předvést manipulaci s předmětem z kovu (oceli, barevných kovů, drahých kovů) a popsat způsoby jeho ošetření a uložení | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Předvést manipulaci s předmětem ze dřeva a popsat způsoby jeho ošetření a uložení                                     | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Předvést manipulaci s předmětem ze silikátu (sklo, porcelán, keramika) a popsat způsoby jeho ošetření a uložení       | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Předvést manipulaci s předmětem z textilu a papíru a popsat způsoby jeho ošetření a uložení                           | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Předvést manipulaci s předmětem výtvarného umění a popsat způsoby jeho ošetření a uložení                             | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Využívání výpočetní techniky a internetu k prodeji v kamenných obchodech a e-shopech

| Kritéria hodnocení                                                          | Způsoby ověření                      |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Předvést vyhledání předmětu starožitného charakteru na internetu         | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Předvést provedení nabídky předmětu starožitného charakteru na internetu | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Popsat jiné formy využití výpočetní techniky při prodeji starožitností   | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Balení a expedice zboží s ohledem na jedinečnost sortimentu v provozovně starožitnictví

| Kritéria hodnocení                                                      | Způsoby ověření      |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Předvést balení a expedici předloženého předmětu ze skla a porcelánu | Praktické předvedení |
| b) Předvést balení a expedici předmětu nepravidelného tvaru             | Praktické předvedení |
| c) Předvést dárkové balení předloženého předmětu                        | Praktické předvedení |
| d) Popsat balení a expedici předmětu větších rozměrů                    | Ústní ověření        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Aranžování zboží na prodejně, prodejních výstavách, veletrzích a aukcích

| Kritéria hodnocení                                                                                | Způsoby ověření                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Předvést aranžování zboží na prodejně s ohledem na specifika materiálu, vysvětlit zvláštnosti  | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Popsat zvláštnosti aranžování zboží na výstavách a veletrzích s ohledem na specifika materiálu | Ústní ověření                        |
| c) Popsat zvláštnosti aranžování zboží na aukcích s ohledem na specifika materiálu                | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

**Komunikace s úřady, práce s legislativou a obecně platnými předpisy, uplatňování pravidel vývozu a dovozu zboží v rámci EU a mimo ni**

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                        | Způsoby ověření                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Určit u předloženého starožitného předmětu jeho zařazení z hlediska režimu kulturní památky nebo předmětu kulturní hodnoty                                             | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vysvětlit potřebné postupy k realizaci vývozu předloženého starožitného předmětu (dle zákona 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, § 90 ve znění pozdějších předpisů) | Ústní ověření                        |
| c) Vysvětlit způsoby prodeje a následného vývozu určeného starožitného předmětu v rámci EU a mimo ni                                                                      | Ústní ověření                        |
| d) Popsat náležitosti prodeje určeného starožitného předmětu z drahého kovu                                                                                               | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

**Výběr předmětů k opravám a restaurování**

| Kritéria hodnocení                                                                                                                           | Způsoby ověření      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Předvést modelovou situaci doporučení určeného starožitného předmětu (např. nábytek, keramika, obraz, koberec) k opravě nebo restaurování | Praktické předvedení |
| b) Předvést a vysvětlit proces schválení finančních nákladů na opravu nebo restaurování určeného starožitného předmětu                       | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

**Kvalitativní a kvantitativní posuzování zboží při výkupu**

| Kritéria hodnocení                                                                            | Způsoby ověření                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Předvést a zdůvodnit určení výkupní ceny dvou předložených starožitných předmětů           | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Zdůvodnit rozdílnost výkupních cen z hlediska regionálního, aktuálnosti nabídky a poptávky | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

**Výkup starožitností, orientace v komisním a aukčním prodeji**

| Kritéria hodnocení                                                      | Způsoby ověření                      |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Vysvětlit postupy, náležitosti a užití komisního prodeje             | Ústní ověření                        |
| b) Vysvětlit postupy, náležitosti a užití aukčního prodeje              | Ústní ověření                        |
| c) Předvést postupy, náležitosti a výkup určeného starožitného předmětu | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

#### 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započítáním zkoušky.

Součástí ověřování odborných způsobilostí podle tohoto hodnoticího standardu je zpracování a obhajoba písemné práce v rámci odborné způsobilosti **Předvedení starožitného zboží před zákazníkem, určení doby vzniku, materiálového a technologického zpracování, užití.**

Autorizovaná osoba zajistí uchazeči zadání písemné práce 2 měsíce před termínem zkoušky, tzn. uchazeč si vylosuje 1 téma písemné práce z následujícího seznamu témat a zároveň po dohodě s autorizovanou osobou specifikuje zadání tématu určením historického období a uměleckého slohu.

Seznam témat:

- Porcelán, jeho výroba, vývoj a zpracování
- Sklo, jeho výroba, vývoj a zpracování
- Kamenina a figurální předměty
- Nábytek, jeho druhy, zpracování, užití
- Obecné a drahé kovy, jejich zpracování a užití
- Zbraně, jejich druhy, vývoj, zpracování, užití
- Hodiny a hodinky v průběhu času
- Drahé kameny, jejich druhy a uplatnění ve špercích
- Móda (oblečení, doplňky), vývoj a užití s ohledem na časové období
- České výtvarné umění a jeho návaznost na světové trendy

Uchazeč o zkoušku předloží autorizované osobě nejpozději 21 dní před termínem konání zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu písemnou práci v elektronické a tištěné podobě s následujícími náležitostmi:

- Rozsah písemné práce: 7–10 normovaných strojopisných stran formátu A4
- Příloha: obrazová dokumentace (mimo stanovený rozsah písemné práce)
- Použitá literatura: její uvedení v závěru písemné práce

#### 2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

### **Výsledné hodnocení**

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:

- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:

- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### **Počet zkoušejících**

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů. Všichni členové komise musí být přítomni u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

### **Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby**

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti starožitnictví a nejméně 5 let odborné praxe v provozovně starožitnictví.
- b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na dějiny umění a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti starožitnictví nebo muzejnictví.
- c) Profesní kvalifikace 66-022-M Starožitník/starožitnice a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti starožitnictví.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, [www.mpo.cz](http://www.mpo.cz).

### Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- provozovna prodejny se starožitnostmi a běžným vybavením odpovídající bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště
- PC s tiskárnou připojený k internetu
- psací potřeby a papír
- záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů
- ukázky prodejní a obchodní dokumentace
- nejméně 7 ks předmětů uměleckořemeslného nebo starožitného charakteru z různých materiálů (nábytek, sklo, porcelán a keramika, šperk, předmět z kovu a textilu, výtvarné umění), každý předmět lze použít pro ověření více kritérií (určení doby vzniku, ošetření a uložení zboží, balení a aranžování, výběr předmětů k opravám a restaurování)
- funkční pokladní systém
- technicko administrativní prostředky nutné k provozu pokladny
- platná měna
- čtecí a identifikační zařízení karet

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

### Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

### Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce uměleckořemeslná, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Rudolfinea, o. s. - sdružení pro umělecká řemesla, Roztoky u Prahy

Lipský Jan, Ing.

Červená Milena, Mgr.

Muller Štěpán, MgA.

Hokeová Klára